

Kommunal og moderniseringsdepartementet

Dato: 11.12.2014

Deres ref.:

Vår ref.: 2014/12038 GMAGNUS

Svar på høring om endringer i Offentleglova

Viser til høringsbrev av 14. oktober 2014. Universitetet i Oslo har vurdert de tilsendte dokumenter. Offentlighetsloven er et sentralt regelverk i arkivdanningen i offentlig forvaltning, og Universitetet i Oslo merker seg departementets beskrivelser av hensikten med viderebruk; utvikling av nye tjenester, demokratisk kontroll og effektivisering.

Vi har noen kommentarer til enkelte momenter i høringsdokumentet og noen spørsmål knyttet til rekkevidden av og intensjonen med endringene.

Viderebruk av personopplysninger

Høringsnotatet beskriver hvordan viderebruk av personopplysninger kan skje, og legger vekt på anonymisering/nøytralisering av dataene. Vi vil understreke at anonymisering/nøytralisering ikke kan skje på en måte som kompromitterer de opprinnelige dataene, ettersom dette vil være i strid med arkivlovgivningen. Vi mener arkivlovens endringsforbud bør fremkomme tydeligere enn det gjør i høringsnotatet.

Forståelse og oversettelse av ordet «archives»

I den uoffisielle oversettelse av viderebruksdirektivet er det engelske ordet «archives» oversatt til det norske ordet «arkiver» av departementet. Vi tror dette skaper en uklarhet i forståelsen av endringene i loven. Tradisjonelt har man brukt den norske betegnelsen «arkivinstusjoner» der «archives» omtales sammen med biblioteker og museer, og betegnelsen «arkiver» der «archives» viser til arkiv hos arkivskaper.

Hva er universitetet?

I utgangspunktet er universitetene ikke omfattet av viderebruksdirektivet etter punkt 2 e). Offentleglova er dog innrettet slik at alle dokumenter ved universitetet er omfattet av loven også de som er knyttet til forskning eller annen utredningsvirksomhet. Det er i prinsipputtalelser presisert at opphavsrett ikke er til hinder for innsyn i forskningsdokumenter. Derimot er det ikke grunnlag for å bruke slikt innsyn til viderebruk av informasjon fra universitetet.

Endringsdirektivet skaper dog en uklarhet her, da endringen i punkt 2e) gjør at universitetsbiblioteket er omfattet av gjenbruksdirektivet. UiO har problemer med å se hvilken forskjell det er på informasjon som organisatorisk hører inn under universitetsbiblioteket og andre enheter ved universitetet. Vil det samme materiale være omfattet av viderebruksdirektivet hvis informasjonen eller dataene organisatorisk tilhører universitetsbiblioteket og ikke omfattet av viderebruksdirektivet hvis de tilhører andre enheter ved

Seksjon for forvaltning av elektronisk saksbehandling og dokumentasjon
Postadr.: Postboks 1071 Blindern, 0316 OSLO
Kontoradr.: Sogn Arena 4.etasje, Klaus Torgårds vei 3

Telefon:
Telefaks:
postmottak@admin.uio.no
<http://www.uio.no/>
Org.nr.: 971 035 854

universitetet? I tilfelle betyr det at UiO må ha en gjennomgang av hvilke enheter som har ansvaret for hvilken informasjon.

I den grad Universitetsbiblioteket i Oslo (UBO) har data som evt. skal viderebrukes er dette mest sannsynlig metadata, dvs. bibliografiske data. Den største delen av de metadataene knyttet til bøker og tidsskrifter ligger i BIBSYS. Det har vært et ønske om å åpne for viderebruk, men det har vært et problem at mye metadata er kjøpt fra andre, f.eks. forlag. Kjøpt metadata som informasjon vil være omfattet av immaterielle retter.

UBO har per i dag ansvar for DUO et publiseringsverktøy for master- og PhD oppgaver. Vi anser både master- og PhD avhandlinger for å være underlagt immaterielle retter enten de er publisert eller klausulert. Metadata for masteroppgaver er produsert av studentene selv. Vil også metadata være omfattet av immaterielle retter?

Når det gjelder endringen i direktivets 2 f) som i praksis sier at museum, bibliotek og arkiv er omfattet av direktivet, så oppfatter UiO det slik at endringen i 2e) som spesifikt nevner universitetsbibliotek, ikke omfatter universitetsmuseene. I så fall ville universitetsmuseene også være spesifikt nevnt i 2e).

Rekkevidden av arkivbegrepet

UiO forstår arkivloven slik at når materialet avleveres til arkivverket endrer det status og blir arkivverkets forvaltningsansvar. Dette reiser også behovet for noen «organisatoriske» grenseoppganger.

Er det slik at når materialet er på universitetet så er materialet ikke omfattet av direktivet, men når det samme materialet befinner seg i en arkivinstitusjon så er materialet omfattet av direktivet?

Likeledes kan man reise spørsmålet om hva forskjellen er på avlevert materiale i arkivinstitusjon og arkivmateriale i egen institusjon?

- Når materialet er etterslep som skulle vært avlevert til arkivverket?
- Når materialet er i fjernarkiv i påvente av levering (25 års regel)
- Når materialet er i aktivt arkiv i virksomhet som ikke omfattes av direktivet. (Her blir hvordan arkivbegrepet i direktivet skal forstås i norsk kontekst vesentlig.)

Konklusjon

UiO ser at departementet trenger å avklare noen begreper og avgrense forståelser. Dette kunne evt. gjøres i forskrift eller i veiledninger. Vi tror at det er nødvendig for at denne endringen av Offentleglova skal bli mulig å anvende i praksis.

Med hilsen

Ellen Johanne Caesar
Avdelingsdirektør

Lena Andersen
Fung. seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Geir Magnus Walderhaug
+4722844057, g.m.walderhaug@admin.uio.no